

Uchwała Nr 351/LVIII/22
Rady Powiatu Pajęczańskiego
z dnia 28 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2027**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) oraz w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 1249) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2027, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr 336/LVI/22 Rady Powiatu Pajęczańskiego z dnia 28 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Pajęczańskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Dorota Jaskuła

Załącznik
do Uchwały Nr 351/LVIII/22
Rady Powiatu Pajęczańskiego
z dnia 28 grudnia 2022 r.

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022-2027**

PAJĘCZNO 2022 ROK

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.....	3
III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE.....	5
IV. AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE OBSZARU PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY.....	7
V. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH PODEJMOWANYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W POWIECIE PAJĘCZAŃSKIM ZA OKRES 2017 - 2021.....	7
VI. ANALIZA SWOT.....	17
VII. CEL GŁÓWNY, ZADANIA I DZIAŁANIA ORAZ WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU.....	19
VIII. ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU.....	21
IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	22
X. MONITORING I EWALUACJA.....	22
XI. ZAKOŃCZENIE.....	23

ROZDZIAŁ I - WPROWADZENIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. podkreśla w preambule, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Wobec powyższego bezsprzecznie zadaniem państwa jest ochrona rodziny i każdego z jej członków przed zagrożeniami z zewnątrz i wewnątrz, a więc i przed przemocą ze strony osób bliskich.

Przemoc jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich osób w nią uwikłanych, czyli doznających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków przemocy. Jej skutki są długotrwałe i w istotny sposób wpływają na codzienne funkcjonowanie. Im wcześniej zostaną podjęte działania związane z zatrzymaniem przemocy, tym mniejsze będą koszty emocjonalne i społeczne osób nią dotkniętych. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym społecznie a rodziny nią dotknięte pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym prawie. Zjawisko przemocy w rodzinie wymaga wnikliwego zrozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, oraz szczególnej uwagi i troski, aby wdrożone przeciwdziałanie przemocy było skuteczne. Wymaga to systemowego podejścia do problemu, kompleksowych, zintegrowanych oraz interdyscyplinarnych działań wielu instytucji, których celem jest zahamowanie przemocy w rodzinie poprzez oddziaływania profilaktyczne zapobiegające występowaniu przemocy oraz udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinach, objęcie pomocą i wsparciem ofiar przemocy, a także podjęcie działań wobec sprawców, by przemoc się nie powtarzała jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania podmiotów publicznych działających w tym zakresie.

ROZDZIAŁ II - CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc wobec najbliższych jest związana ze zwykłym, codziennym przejawem funkcjonowania rodziny. W wypadku jej występowania ofiary przemocy najczęściej pozostają z tym problemem same. Brak w nich siły, aby przerwać „spirale” przemocy, przyzwyczajają się do stanu rzeczy, który istnieje, wstydzą się opinii społecznej, zanika w nich nadzieja na zmianę swojego życia.

Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania. Dość powszechne jest, iż ofiary przemocy nie mają wsparcia ze strony bliskich (rodziny, przyjaciół, znajomych) oraz brak im wiedzy na temat dostępnych form pomocy czy instytucji, które świadczą wsparcie w tym zakresie. W przemocy domowej częste jest demonstrowanie i wykorzystywanie siły lub władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że jest: intencjonalna - jest zamierzonym celowym działaniem człowieka, jest nakierowana na kontrolowanie i podporządkowanie ofiary, odbywa się w warunkach nierównowagi sił - sprawca wykorzystuje przewagę nad ofiarą, prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności ofiary, powoduje cierpienie oraz naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

Rodzaje przemocy najczęściej definiuje się:

- fizyczna: to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły np. popychanie, bicie, duszenie, użycie broni itp.
- psychiczna: prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu drugiej osoby poprzez wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, stosowanie groźb, szantażowanie itp.

- seksualna: wymuszanie pożycia seksualnego;
- ekonomiczna: jest formą przemocy, która prowadzi do uzależnienia finansowego od sprawcy;
- zaniedbanie: brak fizycznego lub słownego wyrażania uczuć, brak wsparcia emocjonalnego lub zaniedbanie fizyczne;
- cyberprzemoc: wykorzystanie przemocy z użyciem różnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych;

Oprócz bezpośrednich konsekwencji fizycznych, przemoc może wywoływać skutki w postaci problemów psychicznych. Osoby, które przez dłuższy czas doświadczają przemocy fizycznej lub psychicznej charakteryzują się:

- niską samooceną;
- podwyższonym niepokojem i depresją;
- poczuciem winy;
- izolacją społeczną;
- wykształceniem biernych mechanizmów radzenia sobie z przemocą;

Negatywnych skutków przemocy w rodzinie doświadczają także dzieci, które często są jej świadkami a nierzadko ofiarami. Często występują u nich problemy emocjonalne np.;

- zaburzenia lękowe;
- depresja;
- odczuwanie niepokoju;
- osłabienie koncentracji objawiające się np. osiąganiem słabych wyników w szkole;
- agresja wobec otoczenia;
- moczenia nocne;
- pojawienie się dolegliwości fizycznych, które mogą być skutkiem stresu psychologicznego;

Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym, często występuje według określonego, powtarzającego się schematu, tzw. cyklu przemocy, na który składają się trzy następujące po sobie fazy:

- faza narastania napięcia - charakteryzuje się pojawieniem się coraz większej liczby sytuacji konfliktowych. Partner dopuszczający się przemocy swoje emocje wyładowuje na drugiej osobie, może ją poniżać, krytykować itp.
- faza ostrej przemocy - w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze, znajduje upust. Jego zachowanie staje się gwałtowne, dochodzi do zachowań agresywnych. Występuje agresja w czynach i słowna. Po zakończeniu wybuchu przemocy, osoba doznająca przemocy jest oszołomiona, często odczuwa wstyd i bezradność.
- faza miodowego miesiąca - w tej fazie sprawca przemocy zaczyna okazywać skruchę, zaczyna przeproszać osobę pokrzywdzoną za to, co zrobił, zaczyna okazywać szacunek osobie krzywdzonej. Faza miodowego miesiąca może trwać od kilku do kilkunastu miesięcy.

Cykle przemocy mogą trwać wiele lat, z upływem czasu zwykle skracają się fazy miodowego miesiąca a wydłużają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. Cykl przemocy jest elementem, który wskazuje, że mamy do czynienia ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ III - ZASOBY INSTYTUCJONALNE

W związku ze zjawiskiem przemocy w rodzinie rozumianym jako problem społeczny o dużym znaczeniu, ustawodawca wskazał konieczność zaistnienia instytucji, których zadania będą częścią systemu przeciwdziałania przemocy, co wynikać będzie z właściwych ustaw. Samorządy wszystkich szczebli są w związku z tym zobligowane do podejmowania systemowych działań oraz współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy.

W skład systemu przeciwdziałania przemocy w Powiecie Pajęczańskim wchodzi: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, gminne i miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji wraz z jednostką podległą, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły i jednostki ochrony zdrowia oraz stowarzyszenia wspierające osoby doznające przemocy np. Kluby AA.

Gminy naszego powiatu prowadzą we własnym zakresie działania zmierzające do udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz ich rodzinom. Prowadzą konsultacje, udzielają porad w sprawach przemocy, udzielają poradnictwa psychologicznego i prawnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Obejmują rodziny wsparciem asystenta, który ma wspomóc rodzinę w sytuacji kryzysowej w tym z zakresu przeciwdziałania przemocy. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie, pracownicy socjalni, którzy wykonują obowiązki służbowe w porozumieniu z funkcjonariuszem Policji, kuratorem sądowym oraz przedstawicielem ochrony zdrowia, mają prawo odebrać dziecko z rodziny w trybie interwencji celem zapewnienia mu bezpieczeństwa.

Ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu pajęczańskiego:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pajęcznie, ul. Parkowa 8/12, 34 3111013.
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działoszynie, ul. Grota-Roweckiego 1, 43 8413656.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzaśni, ul. Kościuszki 16, 44 631 71 84.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulmierzycach, ul. Urzędowa 1, 44 6846056.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Wielkich, ul. Częstochowska 14, 34 3110778.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemkowicach, ul. Plac Wolności 1, 44 8417269.
- Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Kiełczygłowie, ul. Tysiąclecia 25, 43 8425022.
- Gminny Ośrodek pomocy społecznej w Nowej Brzeźnicy, ul. Kościuszki 103, 34 3119670.

W każdej z gmin powiatu funkcjonują też Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem Zespołu jest koordynowanie udzielanych porad i wsparcia oraz monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy a w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, poinformowanie o tym odpowiednich służb. Zespoły realizują procedurę Niebieskiej Karty. W gminach funkcjonują również Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które w ramach swojej działalności również podejmują działania wobec rodzin dotkniętych przemocą.

Zadania powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonuje m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, najczęściej udziela wsparcia osobom i rodzinom będącym w kryzysie, w tym dotkniętym przemocą poprzez udzielanie informacji oraz w razie potrzeby specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, kieruje do właściwych instytucji. Gromadzi i publikuje dane instytucji pomocowych, w ramach Centrum działa Punkt Interwencji Kryzysowej. W wypadku zapotrzebowania na takie wsparcie np. skierowanie kandydatów przez sąd, ma zapewnić udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie, ul. 1 Maja 13/15, tel. 34 3111056.

Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie wraz z Komendą w Działoszynie prowadzą działania mające na celu ochronę ofiar przemocy zgodnie z obowiązującym prawem. Do ich obowiązków należy: interwencja w wypadku uzyskania zgłoszenia o przemoc, uruchomienie procedury „Niebieska Karta”, zatrzymanie sprawców przemocy, którzy stwarzają zagrożenie dla życia lub zdrowia ofiar, podejmowanie działań prewencyjnych wobec sprawców przemocy, udzielanie informacji osobom doświadczającym przemocy o możliwości uzyskania wsparcia.

- Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie, ul.1 Maja 52, tel. 34 3114111
- Komisariat Policji w Działoszynie, ul. Piłsudskiego 19, tel. 43 8403010

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pajęcznie z filią w Działoszynie wykonuje zadania Powiatu w zakresie poradnictwa, diagnostyki, terapii, konsultacji i profilaktyki w zakresie kompetencji emocjonalno-społecznych, umiejętności wychowawczych a także związanych z zachowaniami agresywnymi oraz interwencją kryzysową. Poradnia udziela informacji, prowadzi profilaktykę oraz działania terapeutyczne skierowane do osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.

- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pajęcznie, ul. Wiśniowa 34/38, tel. 34 3112471
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Filia w Działoszynie, ul. Grota-Roweckiego 7, tel. 43 8413753

Sąd Rejonowy w Wieluniu w związku ze zjawiskiem przemocy zajmuje się rozstrzygnianiem spraw z wniosków Prokuratury lub Policji w sprawie orzekania środków karnych wobec sprawców przemocy. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej realizuje określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu w sprawach karnych, rodzinnych i nieletnich, także z obszaru przemocy, na terenie obszaru powiatu jako właściwości Sądu Rejonowego.

- II Wydział Karny, ul. Plac Jagielloński 1, tel. 43 8420183.
- III Wydział Rodzinny i Nieletnich, ul. Plac Jagielloński 1, tel. 43 8420175.

Prokuratura Rejonowa w Wieluniu w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie podejmuje szereg działań oraz stosuje instrumenty prawne mające na celu przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczonym przemocą w rodzinie oraz skuteczne i niezwłoczne ukaranie sprawców przemocy.

- Prokuratura Rejonowa w Wieluniu, ul. Kilińskiego 12, tel.43 8437820.

Celem systemu oświaty tj. funkcjonujących na terenie powiatu szkół i przedszkoli, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest profilaktyka oraz prowadzenie zachowań prewencyjnych wśród dzieci i młodzieży dotyczących zachowań agresywnych w ich otoczeniu także w rodzinie. Często też te instytucje, jako pierwsze sygnalizują o pojawieniu się zachowań przemocowych w rodzinach. Są źródłem informacji o rodzinie z racji codziennego kontaktu z dzieckiem.

Dopełnieniem systemu są organizacje społeczne typu Kluby AA jak również lokalni liderzy społeczni czy grupy sąsiedzkie, których działanie jako najbliższe rodzinie dotkniętej przemocą bywa nieodzowne, pełni też funkcję społecznego organu kontroli. Tylko interdyscyplinarny system działania funkcjonujących instytucji i osób może prowadzić do skutecznego ograniczenia zjawiska przemocy.

ROZDZIAŁ IV - AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE OBSZARU PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027 oparty jest przede wszystkim na założeniach ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r., poz. 1249) oraz Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy na rok 2022.(M.P. z 2021r. poz. 1204) Pozostałe akty prawne niezbędne do realizacji programu to:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz.2268 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz.1359 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022r. poz.1138 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022r., poz.1375 z późn.zm.),
6. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz.1119 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 20 maja 1971r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022r. poz.2151 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2021r. poz. 1882 z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 z późn. zm.),
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz.447 z późn. zm.),
11. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022r. poz. 1526)

Powyższe akty prawne są głównym źródłem założeń Powiatowych Programów Przeciwdziałania Przemocy. Zapisy wynikające ze wskazanych ustaw rozumiane systemowo pozwalają na funkcjonowanie systemu przeciwdziałania przemocy.

ROZDZIAŁ V - DANE STATYSTYCZNE DOT. ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH PODEJMOWANYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W POWIECIE PAJĘCZAŃSKIM ZA OKRES 2017-2021

Przemoc ma różne oblicza. Może dotknąć każdego, niezależnie od wieku, statusu majątkowego czy pozycji społecznej. Często zdarza się, że przemoc przybiera wyrafinowane, niewidoczne gołym okiem formy, które wydają się mniej groźne niż ciosy i ból fizyczny zadawane przez agresora. Przemoc boli w każdej postaci. Znaczna liczba przypadków przemocy domowej nie zostaje zgłoszona, bądź ujawniona. Ofiary boją się, że nie zostaną potraktowane poważnie, boją się reakcji i zemsty oprawcy, z czasem zwyczajnie akceptują swoje położenie i przyzwyczajają się do znoszenia przemocy. Dlatego tak konieczne są działania o charakterze informacyjnym, edukacyjnym i profilaktycznym. Działania te powinny zmierzać do podnoszenia świadomości społecznej mieszkańców powiatu odnośnie skutków trwania w sytuacji przemocowej, możliwości wsparcia, konsekwencji prawnych stosowania przemocy,

praw przysługujących ofercie. Inicjatywy szczególnie należy kierować do dzieci i młodzieży - osób, które wkraczają w dorosłe życie. Diagnozę występowania zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono w oparciu o dane uzyskane z gminnych ośrodków pomocy społecznej, gminnych zespołów interdyscyplinarnych, Komendy Policji w Pajęcznie i posterunku w Działoszynie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, bibliotek, szkół i przedszkoli. W zakresie podejmowanych przez wymienione instytucje działań, wzorem lat ubiegłych wyodrębniono dwie grupy danych: liczbę osób oraz ilość działań, akcji bądź kampanii. Dane obrazują, w jaki sposób zmieniały się działania, które były podejmowane w celu zapobiegania zjawisku przemocy oraz minimalizowania jej skutków.

1. Edukacja dzieci i młodzieży. Dane pochodzą ze: szkół, gminnych ośrodków kultury, gminnych ośrodków pomocy społecznej, gminnych komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, bibliotek, poradni pedagogicznych, policji.

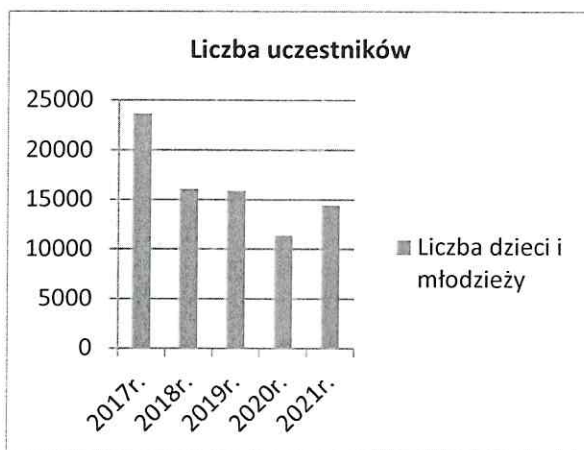
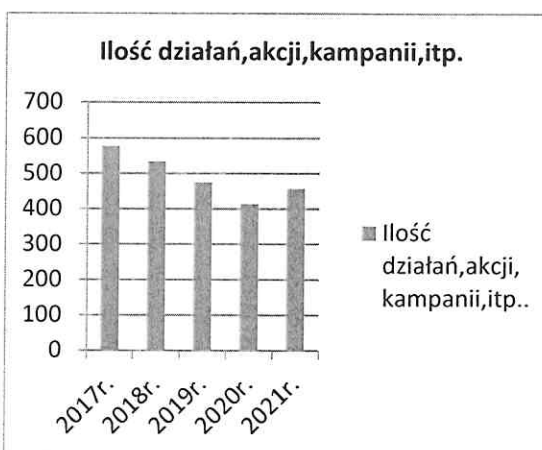
W 2017 roku grupa dzieci i młodzieży stanowiła ogólną liczbę osób czyli 23666 w tym: (Gmina Pajęczno 8321, Gmina Nowa Brzeźnica 2151, Gmina Sulmierzyce 1333, Gmina Rząśnia 1258, Gmina Siemkowice 1546, Gmina Strzelce Wielkie 2178, Gmina Działoszyn 6484 oraz Gmina Kiełczygłów 395). Ilość odbytych działań, akcji czy kampanii itp. wyniosła 577 (Gmina Nowa Brzeźnica 80, Gmina Działoszyn 201, Gmina Kiełczygłów 7, Gmina Pajęczno 89, Gmina Rząśnia 42, Gmina Siemkowice 23, Gmina Strzelce Wielkie 80, Gmina Sulmierzyce 55).

W 2018 roku zauważono znacznie mniejszą liczbę. Ogólna liczba dzieci i młodzieży objętych działaniem wyniosła 16100 w tym: (Gmina Pajęczno 4860, Gmina Działoszyn 5240, Gmina Kiełczygłów 94, Gmina Rząśnia 622, Gmina Siemkowice 1116, Gmina Strzelce Wielkie 2058, Gmina Sulmierzyce 400, Gmina Nowa Brzeźnica 1710). Ilość ogólnych działań wyniosła 535 (Gmina Nowa Brzeźnica 61, Gmina Działoszyn 198, Gmina Kiełczygłów 1, Gmina Pajęczno 99, Gmina Rząśnia 17, Gmina Siemkowice 27, Gmina Strzelce Wielkie 126, Gmina Sulmierzyce 6).

Można stwierdzić, że z roku na rok zmniejsza się ilość osób objętych działaniem, ponieważ w 2019 roku liczba ta wyniosła 15906 (Gmina Nowa Brzeźnica 1456, Gmina Działoszyn 2537, Gmina Kiełczygłów 334, Gmina Pajęczno 6812, Gmina Rząśnia 1151, Gmina Siemkowice 14, Gmina Strzelce Wielkie 37, Gmina Sulmierzyce 42). Ilość odbytych działań, akcji czy kampanii itp. wyniosła 475 (Gmina Nowa Brzeźnica 26, Gmina Działoszyn 126, Gmina Kiełczygłów 3, Gmina Pajęczno 197, Gmina Rząśnia 30, Gmina Siemkowice 14, Gmina Strzelce Wielkie 37, Gmina Sulmierzyce 42).

W 2020 roku liczba dzieci i młodzieży wyniosła 11384 (Gmina Nowa Brzeźnica 641, Gmina Działoszyn 2482, Gmina Kiełczygłów 204, Gmina Pajęczno 4479, Gmina Rząśnia 1343, Gmina Siemkowice 758, Gmina Strzelce Wielkie 761, Gmina Sulmierzyce 716). Ilość działań, jakie podjęto wyniosła 413 (Gmina Nowa Brzeźnica 43, Gmina Działoszyn 175, Gmina Kiełczygłów 3, Gmina Pajęczno 58, Gmina Rząśnia 28, Gmina Siemkowice 44, Gmina Strzelce Wielkie 12, Gmina Sulmierzyce 50).

W 2021 roku liczba dzieci i młodzieży wyniosła 14439 (Gmina Nowa Brzeźnica 1738, Gmina Działoszyn 2810, Gmina Kiełczygłów 320, Gmina Pajęczno 5458, Gmina Rząśnia 792, Gmina Siemkowice 1286, Gmina Strzelce Wielkie 1017, Gmina Sulmierzyce 1018). Ilość działań, jakie podjęto wyniosła 457 (Gmina Nowa Brzeźnica 58, Gmina Działoszyn 142, Gmina Kiełczygłów 16, Gmina Pajęczno 111, Gmina Rząśnia 22, Gmina Siemkowice 48, Gmina Strzelce Wielkie 38, Gmina Sulmierzyce 22).

Wykres 1. Edukacja dzieci i młodzieży**Wykres 2. Edukacja dzieci i młodzieży**

Porównując lata realizacji Programu w sferze dotyczącej edukacji dzieci i młodzieży można zauważyć, że w latach 2017-2020 z roku na rok spadała liczba przeprowadzonych akcji i jednocześnie zmniejszała się liczba osób w nich uczestniczących, w roku 2021 liczba osób i działań wzrosła.

Tabela 1.

Rok	Liczba dzieci i młodzieży	Ilość działań, akcji, kampanii itp.
2017	23666	577
2018	16100	535
2019	15906	475
2020	11384	413
2021	14439	457

2. Edukacja społeczna dorosłych. Profilaktyka wobec osób dorosłych dane pochodzą ze: szkół, przedszkoli, ośrodków pomocy społecznej, poradni psychologiczno-pedagogicznej i urzędów gmin.

Ogólna liczba osób, która została objęta działaniem w 2017 roku wyniosła 6278 (Gmina Nowa Brzeźnica 896, Gmina Działoszyn 1293, Gmina Pajęczno 2488, Gmina Rząśnia 86, Gmina Siemkowice 360, Gmina Strzelce Wielkie 905, Gmina Sulmierzyce 250). Ilość odbytych działań, akcji i kampanii itp. wyniosła 112 (Gmina Nowa Brzeźnica 14, Gmina Działoszyn 32, Gmina Pajęczno 36, Gmina Rząśnia 2, Gmina Siemkowice 10, Gmina Strzelce Wielkie 12, Gmina Sulmierzyce 6).

W 2018 roku w działaniach uczestniczyło ogółem 2660 osób (Gmina Nowa Brzeźnica 200, Gmina Działoszyn 455, Gmina Kiełczygłów 120, Gmina Pajęczno 330, Gmina Rząśnia 66, Gmina Siemkowice 580, Gmina Strzelce Wielkie 874, Gmina Sulmierzyce 35). Liczba realizowanych działań w poszczególnych gminach to 87 (Gmina Nowa Brzeźnica 2, Gmina Działoszyn 24, Gmina Kiełczygłów 1, Gmina Pajęczno 14, Gmina Rząśnia 4, Gmina Siemkowice 9, Gmina Strzelce Wielkie 31, Gmina Sulmierzyce 2).

Liczba osób objętych działaniem w 2019 roku wyniosła 2733 (Gmina Nowa Brzeźnica 84, Gmina Działoszyn 576, Gmina Pajęczno 383, Gmina Rząśnia 50, Gmina Siemkowice 70, Gmina Strzelce Wielkie 617, Gmina Sulmierzyce 953). Zrealizowano działania w poszczególnych gminach w liczbie 74 (Gmina Nowa Brzeźnica 6, Gmina Działoszyn 20, Gmina Pajęczno 25, Gmina Rząśnia 4, Gmina Siemkowice 2, Gmina Strzelce Wielkie 11, Gmina Sulmierzyce 6).

W roku 2020 uczestniczyło w działaniach ogółem 2214 osób (Gmina Nowa Brzeźnica 168, Gmina Działoszyn 592, Gmina Pajęczno 876, Gmina Rząśnia 33, Gmina Siemkowice 342, Gmina Strzelce Wielkie 80, Gmina Sulmierzyce 123). Realizacja działań w poszczególnych gminach wyniosła 90 (Gmina Nowa Brzeźnica 8, Gmina Działoszyn 7, Gmina Pajęczno 11, Gmina Rząśnia 2, Gmina Siemkowice 8, Gmina Strzelce Wielkie 6, Gmina Sulmierzyce 48).

W 2021 roku w działaniach uczestniczyło w sumie 2378 osób (Gmina Nowa Brzeźnica 220, Gmina Działoszyn 573, Gmina Kiełczygłów 115, Gmina Pajęczno 622, Gmina Rząśnia 46, Gmina Siemkowice 526, Gmina Strzelce Wielkie 210, Gmina Sulmierzyce 66). Zrealizowano działania w poszczególnych gminach w liczbie 57 (Gmina Nowa Brzeźnica 7, Gmina Działoszyn 9, Gmina Kiełczygłów 3, Gmina Pajęczno 13, Gmina Rząśnia 5, Gmina Siemkowice 9, Gmina Strzelce Wielkie 2, Gmina Sulmierzyce 9).

Wykres 3. Edukacja dorosłych

Wykres 4. Edukacja dorosłych

Z powyższego wykresu wynika, że liczba dorosłych zainteresowanych wiedzą na temat przemocy obniżyła się, trudno oszacować przyczynę takiego stanu faktycznego, można przypuszczać, że nie istnieje potrzeba zdobywania informacji na temat zjawiska przemocy wśród osób dorosłych.

Tabela 2.

Rok	Liczba dorosłych	Ilość działań, akcji, kampanii itp.
2017	6278	112
2018	2660	87
2019	2733	74
2020	2214	90
2021	2378	57

3. Dane z zakresu poradnictwa. Zadanie było realizowane przez szkoły, gminne ośrodki pomocy społecznej oraz gminne komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ogólna liczba osób objętych działaniem w 2017 roku w poszczególnych gminach wyniosła 91 (Gmina Działoszyn 2, Gmina Pajęczno 21, Gmina Rząśnia 25, Gmina Siemkowice 1, Gmina Strzelce Wielkie 4, Gmina Sulmierzyce 38). Liczba realizowanych działań w poszczególnych gminach wyniosła 34 (Gmina Działoszyn 2, Gmina Pajęczno 16, Gmina Rząśnia 6, Gmina Siemkowice 1, Gmina Strzelce Wielkie 4, Gmina Sulmierzyce 5).

W 2018 roku w działaniach uczestniczyły 82 osoby (Gmina Działoszyn 8, Gmina Kiełczygłów 20, Gmina Pajęczno 12, Gmina Strzelce Wielkie 11, Gmina Sulmierzyce 13). Liczba realizowanych działań wyniosła 26 (Gmina Działoszyn 3, Gmina Kiełczygłów 1, Gmina Pajęczno 7, Gmina Strzelce Wielkie 11, Gmina Sulmierzyce 4).

W roku 2019 w działaniach uczestniczyło 41 osób (Nowa Brzeźnica 5, Działoszyn 7, Kiełczygłów 13, Pajęczno 5, Rząśnia 2, Sulmierzyce 9). Zrealizowano działania w poszczególnych gminach w liczbie 7 (Nowa Brzeźnica 1, Działoszyn 2, Kiełczygłów 1, Pajęczno 1, Rząśnia 1, Sulmierzyce 1).

Liczba osób objętych działaniem w 2020 roku wyniosła 52 (Gmina Nowa Brzeźnica 2, Działoszyn 2, Pajęczno 19, Rząśnia 11, Strzelce Wielkie 2, Sulmierzyce 16). Realizacja działań w poszczególnych gminach wyniosła 41 (Gmina Nowa Brzeźnica 6, Gmina Pajęczno 12, Gmina Rząśnia 11, Gmina Strzelce Wielkie 2, Gmina Sulmierzyce 10).

Liczba osób objętych działaniem w 2021 roku wyniosła 76 (Gmina Nowa Brzeźnica 20, Działoszyn 1, Kiełczygłów 3, Pajęczno 7, Rząśnia 10, Siemkowice 0, Strzelce Wielkie 4, Sulmierzyce 31). Realizacja działań w poszczególnych gminach wyniosła 82 (Gmina Nowa Brzeźnica 20, Działoszyn 0, Kiełczygłów 3, Pajęczno 1, Rząśnia 48, Siemkowice 0, Strzelce Wielkie 0, Sulmierzyce 10).

Wykres 5. Polepszenie dostępu do poradnictwa   **Wykres 6. Polepszenie dostępu do poradnictwa**

Liczba osób objętych działaniem mającym na celu polepszenie dostępu do poradnictwa w latach 2019 i 2020 znacząco spadła a w ostatnim roku wzrosła. Z kolei liczba działań organizowanych w tym zakresie była na średnim poziomie w 2017, 2018 i 2020 roku, niska w 2019 roku. W ostatnim roku również widoczny jest wzrost liczby działań mających na celu polepszenie dostępu do poradnictwa.

Tabela 3.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii itp.
2017	91	34
2018	82	26
2019	41	7
2020	52	41
2021	76	82

4. Wsparcie osób doznających przemocy. Zadanie było realizowane przez szkoły i gminne ośrodki pomocy społecznej.

W 2017 roku liczba osób objętych działaniem wyniosła 14 (Gmina Nowa Brzeźnica 1, Gmina Działoszyn 2, Gmina Siemkowice 8, Gmina Strzelce Wielkie 2, Gmina Sulmierzyce 1). Liczba realizowanych działań w poszczególnych gminach wyniosła 13 (Gmina Nowa Brzeźnica 1, Gmina Działoszyn 2, Gmina Siemkowice 8, Gmina Strzelce Wielkie 1, Gmina Sulmierzyce 1).

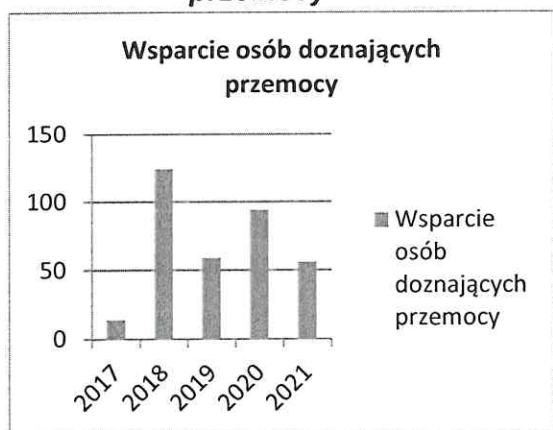
W 2018 roku w działaniach uczestniczyły 124 osoby (Gmina Nowa Brzeźnica 13, Gmina Działoszyn 3, Gmina Kielczygłów 7, Gmina Pajęczno 15, Gmina Siemkowice 15, Gmina Strzelce Wielkie 1, Gmina Sulmierzyce 70). Działaniami zostało objętych 38 osób (Gmina Nowa Brzeźnica 11, Gmina Działoszyn 2, Gmina Kielczygłów 1, Gmina Pajęczno 2, Gmina Siemkowice 20, Gmina Strzelce Wielkie 1, Gmina Sulmierzyce 1).

Liczba osób objętych działaniem w 2019 roku wyniosła 59 (Gmina Kielczygłów 8, Gmina Rząśnia 2, Gmina Siemkowice 49). Działaniami objętych zostało 51 osób (Gmina Kielczygłów 1, Gmina Rząśnia 1, Gmina Siemkowice 49).

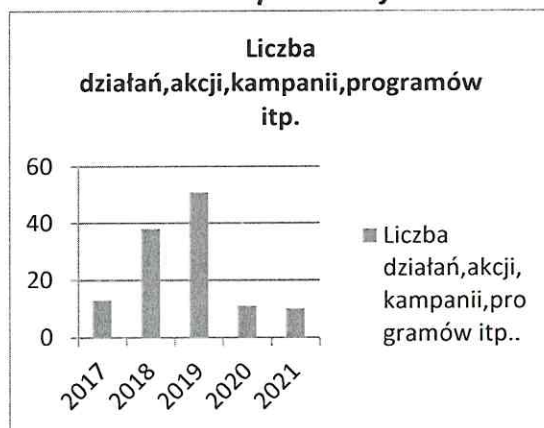
Ogólna liczba osób objętych działaniem w 2020 roku w poszczególnych gminach wyniosła 94 (Gmina Kielczygłów 5, Gmina Pajęczno 37, Gmina Rząśnia 1, Gmina Siemkowice 51). Liczba zrealizowanych działań w poszczególnych gminach wyniosła 11 (Gmina Pajęczno 1, Gmina Rząśnia 4, Gmina Siemkowice 6).

W 2021 w działaniach uczestniczyło 56 osób (Gmina Działoszyn 6, Gmina Kielczygłów 6, Gmina Pajęczno 15, Gmina Rząśnia 13, Gmina Siemkowice 8, Gmina Sulmierzyce 8). Liczba zrealizowanych działań w poszczególnych gminach wyniosła 10 (Gmina Kielczygłów 1, Gmina Pajęczno 1, Gmina Rząśnia 2, Gmina Siemkowice 6).

Wykres 7. Wsparcie osób doznających przemocy

Wykres 8. Wsparcie osób doznających przemocy

Wykres pierwszy pokazuje, że liczba osób objętych działaniem oscyluje w granicach 50-100, jedynie w 2017 roku liczba ta była znacząco mniejsza. Na drugim wykresie widać, że ilość działań poza latami 2017, 2020 i 2021 sięga poziomu 40-50, co pokazuje, że udzielanie wsparcia należy utrzymywać na podobnym poziomie jak w latach poprzednich.

Tabela 4.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii itp.
2017	14	13
2018	124	38
2019	59	51
2020	94	11
2021	56	10

5. Działania skierowane wobec sprawców przemocy. Zadanie realizowane było przez zespoły interdyscyplinarne, ośrodki pomocy społecznej, policję, szkoły.

Ogólna liczba osób objętych zadaniem w poszczególnych gminach w 2017 roku wyniosła 138 (Gmina Nowa Brzeźnica 3, Gmina Działoszyn 33, Gmina Kielczygłów 24, Gmina Pajęczno 28, Gmina Rząśnia 9, Gmina Siemkowice 18, gmina Strzelce Wielkie 14, gmina Sulmierzyce 9) natomiast ilość przeprowadzonych działań w poszczególnych gminach wyniosła 131 (Gmina Nowa Brzeźnica 2, Gmina Działoszyn 38, Gmina Kielczygłów 24, Gmina Pajęczno 28, Gmina Rząśnia 16, Gmina Siemkowice 5, Gmina Strzelce Wielkie 14, Gmina Sulmierzyce 4).

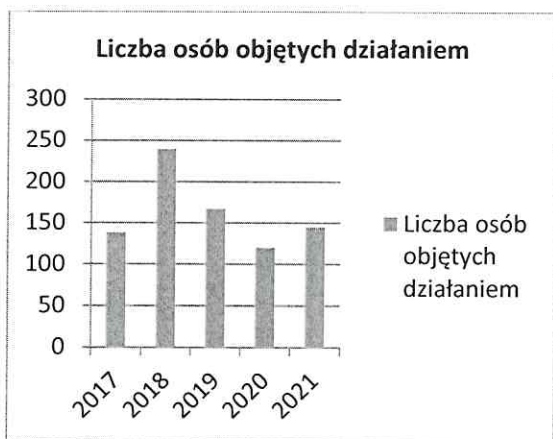
W roku 2018 całkowita liczba osób objętych działaniem wyniosła 239 (Gmina Nowa Brzeźnica 10, Gmina Działoszyn 87, Gmina Kielczygłów 50, Gmina Pajęczno 16, Gmina Siemkowice 33, Gmina Strzelce Wielkie 28, Gmina Sulmierzyce 15). Ilość działań, jakie podjęto wyniosła 352 (Gmina Nowa Brzeźnica 9, Gmina Działoszyn 223, Gmina Kielczygłów 4, Gmina Pajęczno 2, Gmina Siemkowice 21, Gmina Strzelce Wielkie 27, Gmina Sulmierzyce 66).

Liczba osób, jaka została objęta działaniem w 2019 roku wyniosła 167 (Gmina Nowa Brzeźnica 3, Gmina Kielczygłów 18, Gmina Działoszyn 51, Gmina Pajęczno 30, Gmina Siemkowice 52, Gmina Strzelce Wielkie 2, Gmina Sulmierzyce 11). Ilość działań wyniosła 221 (Gmina Nowa Brzeźnica 20, Gmina Działoszyn 68, Gmina Kielczygłów 1, Gmina Pajęczno 68, Gmina Siemkowice 29, Gmina Strzelce Wielkie 1, Gmina Sulmierzyce 34).

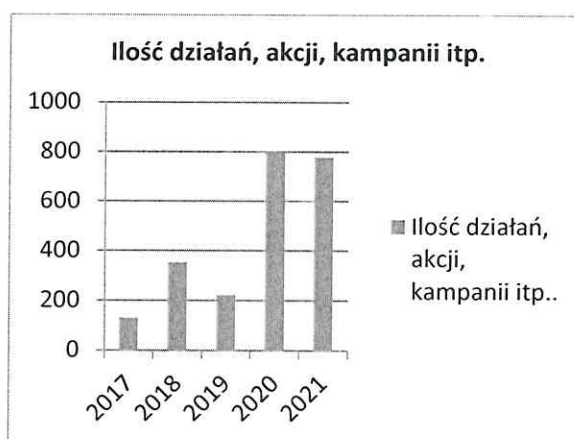
W roku 2020 udział brało 120 osób (Gmina Nowa Brzeźnica 10, Gmina Działoszyn 15, Gmina Kielczygłów 8, Gmina Pajęczno 20, Gmina Rząśnia 11, Gmina Siemkowice 31, Gmina Strzelce Wielkie 6, Gmina Sulmierzyce 19). Ilość działań, jakie podjęto wyniosła 801 (Gmina Nowa Brzeźnica 10, Gmina Kielczygłów 1, Gmina Pajęczno 747, Gmina Rząśnia 22, Gmina Siemkowice 13, Gmina Strzelce Wielkie 4, Gmina Sulmierzyce 4).

W roku 2021 liczba osób objętych działaniem wyniosła 145 (Gmina Nowa Brzeźnica 10, Gmina Działoszyn 41, Gmina Kielczygłów 16, Gmina Pajęczno 20, Gmina Rząśnia 11, Gmina Siemkowice 22, Gmina Strzelce Wielkie 12, Gmina Sulmierzyce 13). Ilość podjętych działań wyniosła 776 (Gmina Nowa Brzeźnica 10, Gmina Kielczygłów 2, Gmina Pajęczno 747, Gmina Siemkowice 13, Gmina Sulmierzyce 4).

Wykres 9. Działania skierowane wobec sprawców przemocy

Wykres 10. Działania skierowane wobec sprawców przemocy

Na wykresie obrazującym liczbę sprawców przemocy, do których kierowano działania widać, że liczba ta była najmniejsza w 2020 roku a najwyższa w 2018 roku. Jeśli weźmiemy pod uwagę ilość działań można

zauważyć spadek działań wobec przedstawionej grupy osób w latach 2017-2019 oraz wzrost w kolejnych latach 2020-2021.

Tabela 5.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii itp.
2017	143	110
2018	200	117
2019	151	112
2020	88	50
2021	145	776

6. Dostępność informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy. Zadanie było realizowane głównie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły oraz gminne ośrodki pomocy społecznej.

Ilość działań, jakie podjęto w 2017 roku wyniosła 84 (Gmina Nowa Brzeźnica 2, Gmina Działoszyn 10, Gmina Kiełczygłów 11, Gmina Pajęczno 22, Gmina Rząśnia 28, Gmina Siemkowice 4, Gmina Strzelce Wielkie 5, Gmina Sulmierzyce 2).

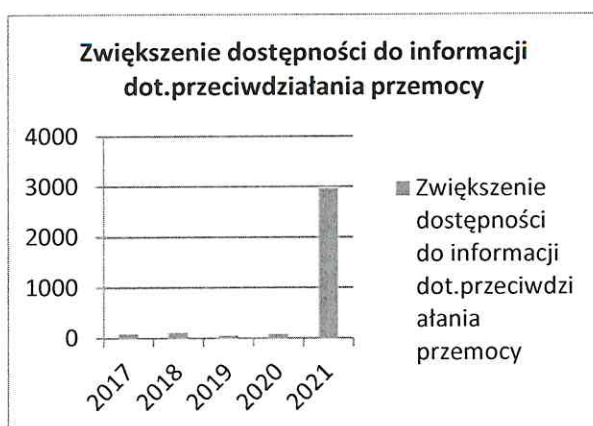
W 2018 roku zwiększyła się ilość działań realizowanych w poszczególnych gminach do 110 (Gmina Nowa Brzeźnica 22, Gmina Działoszyn 40, Gmina Kiełczygłów 1, Gmina Pajęczno 13, Gmina Siemkowice 9, Gmina Strzelce Wielkie 23, Gmina Sulmierzyce).

W 2019 roku poczyniono działania, gdzie ich liczba wyniosła 55 (Gmina Nowa Brzeźnica 1, Gmina Działoszyn 10, Gmina Kiełczygłów 2, Gmina Pajęczno 16, Gmina Rząśnia 2, Gmina Siemkowice 3, Gmina Strzelce Wielkie 10, Gmina Sulmierzyce 11).

W 2020 roku liczba realizowanych działań w poszczególnych gminach wyniosła 83 (Gmina Nowa Brzeźnica 1, Gmina Działoszyn 7, Gmina Pajęczno 9, Gmina Rząśnia 46, Gmina Siemkowice 2, Gmina Strzelce Wielkie 2, Gmina Sulmierzyce 16).

W 2021 roku ilość działań jakie podjęto wyniosła 2962 (Gmina Nowa Brzeźnica 20, Gmina Działoszyn 179, Gmina Kiełczygłów 82, Gmina Pajęczno 1478, Gmina Rząśnia 21, Gmina Siemkowice 67, Gmina Strzelce Wielkie 1056, Gmina Sulmierzyce 59).

Wykres 11. Zwiększenie dostępności do informacji dot. przeciwdziałania przemocy

Z powyższego wykresu wynika, że dostępność do informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy pozostawała w latach 2017-2020 na wyrównanym poziomie. Jedynie w roku 2021 zaobserwowano znacząco większą ilość prowadzonych działań w powyższym zakresie.

7. Wzmocnienie kompetencji osób zajmujących się problematyką przemocy. Zadanie było realizowane przez gminne ośrodki pomocy społecznej, Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz przez szkoły i ośrodki zdrowia.

W 2017 roku liczba osób objętych działaniem wyniosła 168 (Gmina Nowa Brzeźnica 6, Gmina Działoszyn 114, Gmina Pajęczno 13, Gmina Siemkowice 32, Gmina Sulmierzyce 3). Natomiast ilość działań wyniosła 52 (Gmina Nowa Brzeźnica 6, Gmina Działoszyn 29, Gmina Pajęczno 9, Gmina Siemkowice 5, Gmina Sulmierzyce 3).

Liczba osób, która została objęta działaniem w 2018 roku wyniosła 497 (Gmina Nowa Brzeźnica 41, Gmina Działoszyn 163, Gmina Pajęczno 7, Gmina Siemkowice 20, Gmina Strzelce Wielkie 264, Gmina Sulmierzyce 2). Ilość działań, jakie podjęto wyniosła 65 (Gmina Nowa Brzeźnica 41, Gmina Działoszyn 9, Gmina Pajęczno 1, Gmina Siemkowice 6, Gmina Strzelce Wielkie 6, Gmina Sulmierzyce 2).

Ogólna liczba osób objętych działaniem w 2019 roku wyniosła 96 (Gmina Nowa Brzeźnica 1, Gmina Działoszyn 38, Gmina Pajęczno 23, Gmina Rząśnia 2, Gmina Siemkowice 24, Gmina Strzelce Wielkie 4, Gmina Sulmierzyce 4). Ilość działań wyniosła 34 (Gmina Nowa Brzeźnica 5, Gmina Działoszyn 5, Gmina Pajęczno 11, Gmina Rząśnia 4, Gmina Siemkowice 3, Gmina Strzelce Wielkie 3, Gmina Sulmierzyce 3).

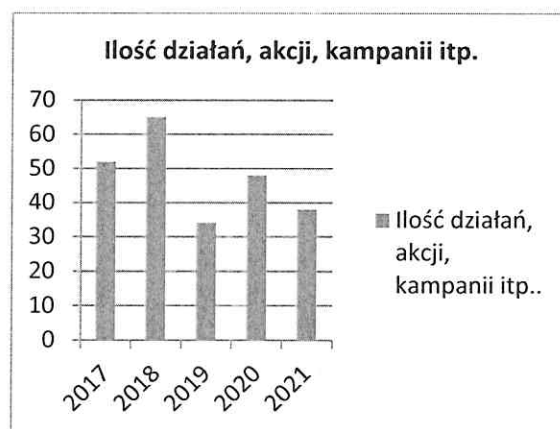
W 2020 roku całkowita liczba osób biorących udział w zadaniu wyniosła 215 (Gmina Nowa Brzeźnica 10, Gmina Działoszyn 52, Gmina Kiełczygłów 13, Gmina Pajęczno 126, Gmina Rząśnia 2, Gmina Siemkowice 6, Gmina Strzelce Wielkie 1, Gmina Sulmierzyce 5). Ilość działań, jakie podjęto w tym roku wyniosła 48 (Gmina Nowa Brzeźnica 10, Gmina Działoszyn 5, Gmina Kiełczygłów 1, Gmina Pajęczno 10, Gmina Rząśnia 5, Gmina Siemkowice 3, Gmina Strzelce Wielkie 2, Gmina Sulmierzyce 12).

W 2021 roku liczba osób objętych działaniem wyniosła 131 (Gmina Nowa Brzeźnica 4, Gmina Działoszyn 25, Gmina Kiełczygłów 22, Gmina Pajęczno 60, Gmina Rząśnia 11, Gmina Siemkowice 4, Gmina Strzelce Wielkie 1, Gmina Sulmierzyce 4). Ilość działań wyniosła 38 (Gmina Nowa Brzeźnica 4, Gmina Działoszyn 6, Gmina Kiełczygłów 2, Gmina Pajęczno 11, Gmina Rząśnia 3, Gmina Siemkowice 4, Gmina Strzelce Wielkie 1, Gmina Sulmierzyce 7).

Wykres 12. Wzmocnienie kompetencji osób zajmujących się problematyką przemocy

Wykres 13. Wzmocnienie kompetencji osób zajmujących się problematyką przemocy

Dane wykresu określającego liczbę osób zajmujących się problematyką przemocy obrazują, że w 2018 roku najwięcej osób uczestniczyło w szkoleniach i warsztatach podnoszących kompetencje zawodowe w tym zakresie. Na przełomie pięciu lat liczba szkoleń, warsztatów i konferencji, w których uczestniczyły osoby zajmujące się zjawiskiem przemocy utrzymywała się mniej więcej na równym poziomie, z wyjątkiem roku 2018 kiedy wskaźnik był najwyższy.

Tabela 6.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii itp.
2017	168	52
2018	497	65
2019	96	34
2020	215	48
2021	131	38

8. Diagnoza zjawiska przemocy

Diagnoza problemu przemocy na terenie Powiatu Pajęczańskiego obejmuje analizę danych uzyskanych od podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie zjawisku przemocy, dane te pozwalają na przeprowadzenie analizy i w pewnym stopniu zdiagnozowanie skali problemu przemocy na terenie Powiatu Pajęczańskiego.

Przedstawione dane wskazują, że placówki edukacyjne, a także Policja czy jednostki pomocy społecznej, od lat podejmują działania profilaktyczne w dużym zakresie; można z tego wnioskować, że rokrocznie informacje dot. skutków stosowania przemocy docierają do większości dzieci i młodzieży uczącej się. Mimo to zapotrzebowanie na profilaktykę nie maleje, również z danych policji wynika, że skala zjawiska nie zmniejsza się.

W roku 2021 Policja przeprowadziła interwencje wobec 59 osób związanych z realizacją niebieskiej karty. Liczba interwencji policji w tym zakresie jest rokrocznie na podobnym poziomie. Również liczba zakończonych procedur NK wobec sprawców, według udostępnionych danych przez dwie spośród ośmiu gmin powiatu pajęczańskiego prowadzonych przez Zespoły interdyscyplinarne również utrzymuje się rokrocznie na podobnym poziomie. Na podstawie danych z roku 2019 były to 22 zakończone procedury, o 5 więcej niż rok wcześniej. W roku 2020 liczba procedur Niebieskiej Karty wyniosła 20, czyli o 3 więcej niż w roku 2019. W roku 2021 liczba ta wyniosła 17. Można zatem przyjąć, że na przestrzeni kilku lat liczba zakończonych w tych gminach procedur NK utrzymuje się na podobnym poziomie. Ponieważ w Powiecie pajęczańskim jest osiem gmin, należy założyć, że takich spraw jest przynajmniej około 80.

Wobec powyższego należy wnioskować, że zjawisko przemocy w rodzinie utrzymuje się w okresie ostatnich lat na stałym poziomie (wg wskaźnika liczby wszczynanych procedur Niebieskiej Karty). Z ogólnie dostępnych badań zjawiska przemocy blisko 40 % ludzi uważa, w swoim otoczeniu znajdują się osoby doświadczające przemocy domowej. Jednocześnie ponad 90 % respondentów podkreśla, że przemoc ta jest z całą pewnością związana z alkoholizmem jednego z domowników.

Z danych policji wynika, że liczba postępowań wobec osób stosujących przemoc w zakresie izolacji w ostatnich latach utrzymuje się na podobnym poziomie. W roku 2021 było to 30 osób. Ponieważ z danych gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych, które wskazano wyżej, tendencja jest również stała w skali lat, instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy nadal zobligowane są do podejmowania właściwych działań zapobiegawczych, interwencyjnych i profilaktycznych.

Kolejnym wskaźnikiem pozwalającym na zdiagnozowanie zjawiska przemocy są działania wspierające, poradnictwo. Dane dotyczące pomocy psychologicznej oferowanej przez PCPR pokazują stałe zapotrzebowanie na wsparcie psychologiczne. W roku 2021 udzielono łącznie wsparcia 4 osobom, przy czym osoby dotknięte przemocą mogły korzystać także z Punktu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem, co wskazuje na realnie większą liczbę osób wymagających wsparcia. Pokazuje to także stałe zapotrzebowanie na takie działania, a biorąc pod uwagę, że nie wszystkie osoby mogą i chcą

skorzystać z poradnictwa, między innymi w związku z brakiem anonimowości w małych wspólnotach gminnych, faktycznych możliwości pomocy, opinią rodziny - osób tych może być jeszcze więcej.

Określenie skali zjawiska przemocy jest trudne, dzieje się tak, dlatego, że zbierane dane są niepełne. Powodem jest fakt, że przemoc domowa jest tzw. problemem ukrytym. Ujawnienie prawdy często powoduje duży dysonans w rodzinie bliższej i dalszej, dlatego domownicy nie są chętni i czasami znoszą przez lata istniejącą przemoc nie zgłaszając problemu do właściwych instytucji. Czynnikiem sprzyjającym podniesieniu skuteczności pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy w rodzinie są m.in. wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie w tym m.in. dzięki ogólnopolskim kampaniom oraz poruszaniu tego tematu w mediach, znajomość przez osoby doświadczające przemocy miejsc, osób i możliwości, w których mogą uzyskać pomoc.

W związku z powyższym konieczne jest podejmowanie możliwych działań mających na celu skuteczne przeciwdziałanie przemocy a opracowując i planując działania należy się opierać na zebranych danych z terenu powiatu oraz dostępnych danych statystycznych i szacunkowych.

Podmioty uprawnione do wszczynania procedur (policja, ośrodki pomocy społecznej, szkoły, ośrodki zdrowia oraz gminne/miejskie komisje rozwiązywania problemów alkoholowych), opracowując i planując działania opierają się na zebranych danych z terenu powiatu oraz dostępnych danych statystycznych i szacunkowych; korzystają z tej możliwości z różną intensywnością.

Osoby dotknięte przemocą wymagają specjalistycznego poradnictwa doświadczonych służb, zatem mogą liczyć głównie na ośrodki pomocy, w których będą podejmowane działania mające na celu poprawę ich sytuacji.

ROZDZIAŁ VI - ANALIZA SWOT

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania i jednym ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Dlatego też realizacja programów przeciwdziałania przemocy powinna uwzględniać działania w sferze: prewencji, prawa, zdrowia, edukacji i pracy socjalnej. Działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne powinny zmierzać do podnoszenia świadomości społecznej, dotyczącej również ewentualnych możliwości wsparcia. Przed instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie zjawisku przemocy stoją wyzwania i potrzeby, które pomoże określić analiza mocnych i słabych stron.

Mocne strony:

1. Wielokierunkowa i wielopodmiotowa współpraca międzyinstytucjonalna jednostek powiatowych i gminnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2. Funkcjonowanie Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych;
3. Prowadzenie profilaktycznych działań informacyjno- edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
4. Oferta specjalistycznej pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy w rodzinie;
5. Kadra pomocy społecznej realizująca zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutków;
6. Przeznaczenie odpowiednich środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
7. Działalność GKRPA;

Słabe strony:

1. Brak dostępności usług prawnych, usług terapeuty rodzinnego i uzależnień; brak możliwości skierowania do Ośrodków oferujących długofalową specjalistyczną terapię zarówno dla sprawców jak i ofiar przemocy;

2. Brak wypracowanej i obowiązującej powiatowej procedury interweniowania i monitorowania w sytuacjach przemocy obejmującej wszystkie podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy domowej;
3. Niski poziom świadomości społecznej i wiedzy o zachowaniach, reakcjach i skutkach przemocy w rodzinie;
4. Brak Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
5. Brak reakcji, bierność i tolerancja społeczności lokalnej dla przemocy w rodzinie i zachowań dysfunkcyjnych;
6. Niska aktywność, bierna postawa oraz roszczeniowość osób korzystających z pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów;
7. Nieświadomość własnych kompetencji zawodowych oraz granic możliwości pomocy, przeżywanie silnych emocji w kontakcie z problemem przemocy ze względu na złożoność zjawiska przemocy w rodzinie oraz indywidualnych sytuacji życiowych poszczególnych osób w nią uwikłanych;
8. Stale występujące zjawisko alkoholizmu i przemocy domowej;

Szanse:

1. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych;
2. Zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie;
3. Zmiana postaw społecznych;
4. Kompatybilność przepisów prawa dotyczących problemu przemocy w rodzinie;
5. Poszerzenie współpracy instytucjonalnej na rzecz wspierania prawidłowego funkcjonowania rodzin i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym;
6. Wzrost skuteczności działań na rzecz osób uzależnionych;
7. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;

Zagrożenia:

1. Duże szkody społeczne spowodowane przemocą w rodzinie;
2. Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów;
3. Niepełne wykorzystanie obowiązujących przepisów prawnych w celu ochrony ofiar przemocy;
4. Wypalenie zawodowe kadr pomocy społecznej;
5. Funkcjonowanie niespójnych przepisów prawa;
6. Niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej;
7. Brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc;
8. Brak współpracy wszystkich służb w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
9. Trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy;
10. Brak gwarancji bezpieczeństwa dla osób doświadczających przemocy;

Przedstawione dane oraz powyższa analiza SWOT są źródłem opracowania zapisów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na pięcioletni okres czasowy.

Zadaniem Programu jest przedstawienie szerokiego zakresu działań w zapewnieniu ochrony i udzielenia pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz prowadzenia profilaktyki w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat skutków stosowania przemocy a także upowszechnianie informacji na temat sposobów udzielania pomocy. Głównym celem opracowanego Programu będzie zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy na terenie powiatu. Cel został podzielony na cztery cele szczegółowe, do których przyporządkowano zadania do zrealizowania a w ramach zadań wskazano działania do wykonania, które będą realizowane przez lokalne instytucje powiatowe.

ROZDZIAŁ VII - CEL GŁÓWNY, ZADANIA I DZIAŁANIA ORAZ WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU.

Program ma przyczynić się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy, dlatego istotne jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych na ochronę osób dotkniętych przemocą, edukację osób stosujących przemoc korygującą agresywne postawy i zachowania, działania profilaktyczne oraz zwiększenie współpracy między instytucjami.

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu Pajęczańskiego

Cel 1: Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz świadomości społecznej, budowa kompetencji służb, przedstawicieli instytucji i podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy

Lp	Zadanie	Działania	Wskaźniki	Termin realizacji	Realizator
1.	Edukacja i profilaktyka środowiska lokalnego w tym szkolnego, na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie	Udział w programach, akcjach krajowych i lokalnych w tym międzyszkolnych promujących życie bez przemocy	Liczba programów i akcji Liczba osób uczestniczących	Zadanie realizowane w latach 2022-2027	Instytucje powiatowe w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Policja ▪ OPSy ▪ Placówki oświatowe ▪ Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne ▪ Sąd Rejonowy ▪ Prokuratura Rejonowa ▪ Służba Zdrowia ▪ PCPR ▪ Inne podmioty działające na rzecz osób doświadczających przemocy lub stosujących przemoc
		Prowadzenie działań psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży m.in.w celu wdrażania prawidłowych metod wychowawczych oraz komunikowania się bez przemocy	Liczba przeprowadzonych działań Liczba uczestników biorących udział w działaniach		
		Upowszechnianie informacji dot. przeciwdz. przemocy na stronach internetowych	Liczba udostępnionych informacji na stronach internetowych		
2.	Wzmacnianie kompetencji osób zajmujących się problematyką przemocy	Udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach, kursach podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe dla osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba szkoleń/warsztata/kursów Liczba osób biorących udział w szkoleniach/kursach		
		Inicjowanie szkoleń podnoszących poziom wiedzy i kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			

Cel 2: Usprawnienie działań w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Wskaźniki	Termin realizacji	Realizator
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemoc w rodzinie	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemoc w rodzinie poprzez poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne)	Liczba osób korzystających ze wsparcia Liczba złożonych wniosków Liczba udzielonych porad	Zadanie realizowane w latach 2022-2027	Instytucje powiatowe w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ▪ PCPR ▪ Policja ▪ OPSy ▪ Placówki oświatowe ▪ Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne ▪ Sąd Rejonowy ▪ Prokuratura Rejonowa ▪ Służba Zdrowia ▪ Starostwo Powiatowe ▪ Inne podmioty działające na rzecz osób doświadczających przemoc lub stosujących przemoc
		Prowadzenie działań w stosunku do osób uwikłanych w przemoc w rodzinie w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej	Liczba dyżurów w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej Liczba udzielonych porad		
		Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Liczba dzieci, którym udzielono wsparcia w ramach zapewnienia bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia w związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie		
		Promowanie i podejmowanie współpracy interdyscyplinarnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba podejmowanych działań		
2.	Udzielanie informacji dot. miejsc i sposobów uzyskiwania pomocy	Udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemoc w rodzinie	Liczba udostępnionych informacji na stronach internetowych Liczba przesyłanych do instytucji informatorów		
		Rozpowszechnianie ulotek/broszur/ materiałów dot. tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba rozpowszechnionych materiałów profilaktycznych		

Cel 3: Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Wskaźniki	Termin realizacji	Realizator
1.	Monitorowanie ofert i działań skierowanych do osób stosujących przemoc oraz miejsc ich realizacji	Podejmowanie działań zmierzających do realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc wobec najbliższych	Ilość osób korzystających ze wsparcia Ilość pism, informacji	Zadanie realizowane w latach 2022-2027	Instytucje powiatowe w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ▪ PCPR ▪ Policja ▪ OPSy ▪ Placówki oświatowe ▪ Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne ▪ Sąd Rejonowy ▪ Prokuratura Rejonowa ▪ Służba Zdrowia ▪ Starostwo Powiatowe ▪ Inne podmioty działające na rzecz osób doświadczających przemoc lub stosujących przemoc
		Ewidencjonowanie instytucji, podmiotów, w tym organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Liczba zaktualizowanych informacji dotyczących bazy teleadresowej podmiotów realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie		
2.	Działania skierowane do osób stosujących przemoc	Działania podejmowane w przypadku podejrzenia stosowania przemocy, interwencje (w tym interwencje policji)	Ilość podejmowanych działań Ilość interwencji Ilość pism, informacji		
		Praca z osobami stosującymi przemoc (w tym pogadanki, pouczenia)	Ilość podejmowanych działań		

ROZDZIAŁ VIII - ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy, osób dotkniętych przemocą, osób stosujących przemoc, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zaangażowanych w przeciwdziałanie zjawisku, społeczności lokalnej powiatu pajęczańskiego. Realizatorami i partnerami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pajęczańskim będą: instytucje powiatowe, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki oświatowe, Policja, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, służba zdrowia, inne podmioty, w tym: stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Komplementarność oddziaływań poszczególnych służb będzie warunkiem większej skuteczności w osiągnięciu założonego

celu, jakim jest ograniczenie występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu. Na poziomie powiatu jednostką koordynującą zadania Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie. Dyrektor PCPR będzie realizatorem, inicjatorem działań oraz prowadzącym monitoring Programu.

W Programie określono trzy podstawowe obszary działań:

- profilaktyka, edukacja społeczna, podnoszenie kompetencji służb - działania skierowane do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie oraz służb i osób podejmujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- pomoc i ochrona osób dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie - działania skierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych).
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc - działania skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Głównym założeniem Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, skuteczna realizacja zadań przez instytucje, służby, jednostki samorządu terytorialnego w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz efektywne wzmocnienie rodzin i mieszkańców powiatu pajęczańskiego zagrożonych tym problemem.

ROZDZIAŁ IX - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będzie finansowany ze środków własnych powiatu, środków finansowych z budżetu państwa oraz środków pozyskanych z innych źródeł. W pierwszym roku obowiązywania Programu zabezpieczono w budżecie Powiatu Pajęczańskiego na jego realizację środki finansowe w wysokości 9.600 zł.

ROZDZIAŁ X - MONITORING I EWALUACJA

Działania wyszczególnione w Programie będą miały charakter ciągły i będą realizowane zgodnie z wyznaczonym terminem realizacji w latach 2022-2027. Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja działań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb lokalnej społeczności. Program będzie monitorowany w celu sprawdzenia czy działania ujęte w Programie są realizowane. Monitoring będzie obejmował ocenę stopnia realizacji określonych celów szczegółowych, które przyczynią się do osiągnięcia celu głównego, jakim jest: „Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu Pajęczańskiego”. Po zakończeniu każdego roku kalendarzowego będą przeprowadzane działania monitorujące program. Monitoring będzie koncentrował się na następujących działaniach:

- zebranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji celów szczegółowych;
- coroczne przygotowanie sprawozdania w miesiącu czerwcu/lipcu dotyczącego realizacji Programu;
- w wypadku zaistnienia potrzeby przygotowanie odpowiednich zmian w Programie oraz ich wdrożenie;
- po zakończeniu realizacji przyjętego na lata 2022-2027 Programu podsumowanie zrealizowanych celów szczegółowych i celu głównego, w ramach corocznego sprawozdania.

W celu sprawdzenia, czy zostały osiągnięte założone w programie cele i rezultaty, w 2025 roku planuje się przeprowadzenie ewaluacji programu, która polegała będzie na analizie na podstawie zebranych przez lata realizacji programu informacji monitorujących osiągnięcia założonych celów i rezultatów, co zostanie opisane w formie opracowania. Zakłada się także możliwość korekty Programu w przypadku niewystarczającej skuteczności założonych działań; w szczególności gdy prowadzony corocznie monitoring będzie wskazywał na wystąpienie istotnych zmian wskazujących na konieczność korekty założeń, celów, czy kierunków działań.

ROZDZIAŁ XI - ZAKOŃCZENIE

Problem przemocy jest zjawiskiem skomplikowanym, wymagającym wielotorowego oddziaływania szeregu instytucji i podmiotów. Efekty realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zależą od stopnia współpracy wszystkich jednostek i instytucji zaangażowanych w celu skutecznego zapobiegania temu niekorzystnemu zjawisku oraz minimalizowania jego skutków społecznych. Poszczególne działania powinny być skoordynowane i obejmować profilaktykę, interwencję oraz działania wspierające.

Zakładając, że realizacja niniejszego programu będzie stanowiła wspólny plan działań wobec problemu przemocy w rodzinie i będzie przebiegać wielopoziomowo we wszystkich instytucjach zobligowanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie oczekuje się, iż przyczyni się on do usprawnienia systemowego przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia tego zjawiska.

Przewodniczący Rady Powiatu

Dorota Jaska

